

Vladislavos dvaro šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

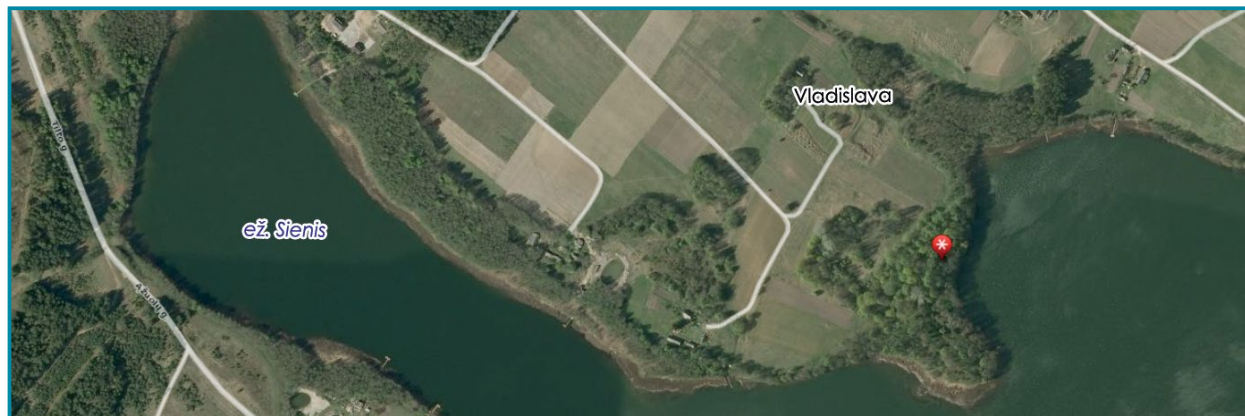
Vladislavos šaltinis,
Sienio ežero šaltinis

Koordinatės

LKS: 537973; 6047921

Adresas

Trakų r. sav., Vladislavos k.,
Aukštadvario regioninis
parkas. Šaltinis yra apie
4 km į PR nuo Aukštadvario,
Sienio ežero šiaurinio
kranto pusiasalyje.
Iš šiaurės vakarų į ežero
plotą įsiterpusiame
vaizdingame iškyšulyje
buvo Vladislavos dvarvietė.
Prie ežero yra du kaimai.
Šiaurinėje pakrantėje –
Vladislava, pietinėje –
Nikronys. Dabartinį
pavadinimą šiaurinės
pakrantės vietai davė
dvaro savininkas
Vladislavas Odinčius

Aplinka

Vladislavos dvaro šaltinis atsivėręs lapuočiais medžiais apaugusioje paežerėje, nedideliame kranto įlinkime pusiasalio rytiniame pakraštyje. Jis yra apie 180 m nuo iškyšulio smaigalio kranto pusėn ir apie 90 m į pietryčius nuo dvaro pamatų liekanų. Šaltinio versmė (negili plokščia duobutė ties smėlingo juodžemio kranteliu, apie 0,5–0,6 m skersmens) yra išnyrusioje virš vandens atabrado dalyje, siauručiame paplūdimyje – apie 2 m nuo ežero vandens. Nuo sausumos pusės ją supa padurpėjusio akumuliacinio kranto išplovos laipto apie 0,3–0,7 m aukščio sienelė. Ties šaltiniu lėkštukas, smėlingas su dirvožemiu terasos krantas yra stabilus. Jis yra užuovėjinėje ežero pusėje, sutvirtintas medžių šaknimis. Santykinio aukščio skirtumas tarp ežero vandens lygio (119,9 m NN) ir šaltinio žiočių tik 0,3 m. Taigi pačios versmės absoliutus aukštis bus 120,2 m NN, beveik tapačios altitudės. Ties šaltiniu ežero krantas nėra patogus prieiti, išsimaudyti. Čia šiaušiasi durpingas krūminas su pavieniais juodalksniais, aukšti dilgėlynai. Tik atsitiktinis praeivis ar žvejys gali užklysti, todėl ir paežerė „laukinė“, neužteršta civilizacijos.

Dabartinė būklė, kaptazas

Kaptažo įrenginių nėra.

Vandens fizikinės savybės

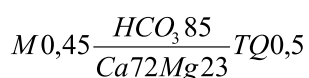
Vanduo turi pūvančios augmenijos kvapą.

Vandens cheminės savybės

Vladislavos dvaro šaltinio vanduo yra gėlas, turi mažai mineralinių medžiagų. Jame ištirpusių mineralinių medžiagų kiekis yra 447 mg/l. Šaltinio vanduo yra santykinai kietas, bendrasis kietumas – 5,84 mg-ekv/l. Tačiau tai karbonatinis, virinant pašalinamas kietumas. Šaltinio vandenyje nustatyta 9,25 mg/l nitrato koncentracija, matyt, susijusi su tuo, kad šaltinio išteklių formavimosi srityje yra organinių nuogulų, o už buvusios dvaro sodybos ir dabar vykdoma žemės ūkio veikla. Amonio, organinių priemaišų kiekis labai nedidelis, artimas foninei koncentracijai. Vandenyje aptikta 0,20 mg/l fluoro.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	447		
Sausoji liekana 180 °C	301		
Bendrasis kietumas		5,84	
Karbonatinis kietumas		4,80	
Nekarbonatinis kietumas		1,03	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	5,6	0,158	2,79
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	25,8	0,537	9,48
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	293	4,80	84,8
Nitritai, NO ₂ ⁻	< 0,010		
Nitratai, NO ₃ ⁻	9,25	0,149	2,64
Katijonai:			
Natriis, Na ⁺	4,0	0,174	2,85
Kalis, K ⁺	3,3	0,084	1,39
Kalcis, Ca ²⁺	88,6	4,42	72,5
Magnis, Mg ²⁺	17,2	1,41	23,2
Amoniakas, NH ₄ ⁺	< 0,010		
Kitos analizės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,59		
Permanganato skaičius, mg O/l	1,13		
Cheminis deguonies suvartojimas, mg O/l	5,6		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	520		

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Dabartinį pavadinimą šiaurinės pakrantės vietai davė dvaro savininkas Vladislavas Odinčius. Raudonų plytų dvaro pastatas stovėjo kiek atokiau ežero ant kalvelės, apačioje pusiasalyje, apsuptas Šienio vandens, glaudėsi įspūdingas parkas. Jis įkurtas dar XVIII a. pabaigoje. Kalbama, kad nuo dvaro pastato parko viduriu paežerėn iki pat šaltinio leidosi labai graži beržų alėja. Pokariu dvare buvo įsteigta pradinė mokykla, vėliau – internatinė mokykla. Dvaro pastatai sudegė kažkur apie 1975 metus. Po gaisro dvarvietė galutinai sunyko, po berželiu, drebulių sąžalynais sunku aptikti net buvusius pamatus. Menkaverčiais krūmais apaugo visų užmirštas ir apleistas šimtmetis parkas, mažai kas belikę ir iš gražiosios beržų alėjos. Taip pat žmonių nelankomas pamažu užanka dvariškių vertintas šaltinis. Kažkas „nepatingėjo nugvembti“ net jo seną betoninį rentinį ir sugebėjo išsivežti iš dabar per bruzgynus sunkiai prieinamos paežerės.

Jis teka į pietus. Vanduo geras. Senovėje dvaro ponai Odinciai tik iš čia vandenį naudojo. Ir paskui gi mokykla buvo ilgai tai irgi tik iš čia visą vandenį ėmė. Dirbo čia mokytojas Jonas Kasparavičius su žmona, tai aš lankiau mokyklą nuo 1957 metų. Jokio kito šulinio nebuvo tik iš čia vaikams ir sau vandenį ėmė. Sako, kad gi labai geras, jei į pietus ar rytus teka, šitą mes jau iš savo dėduko Michalo Barkausko žinom. Dėdukas gimęs buvo Nikronyse ir čia žemės gavęs, nes dalyvavo nepriklausomybės kovose. Jis vis aiškino, kad vanduo stebuklingas, jei eina į rytus arba į pietus. Ir kiti žmonės pas mus tiki, kad toks vanduo padeda sveikatai, taip jau nuo senų senovės aiškina.

Pasakojo Jadvyga Avižienienė, gim. 1949-12-05 Trakų r. Nikronių k.

Užrašė Rita Balsevičiūtė 2011-11-07

Tipas

Krintantis, kontaktinis

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

Mažo vandeningumo, debitas 0,5 l/s

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis

Aprašė:

P. Gedžiūnas, K. Kadūnas,
Z. Zanevskij, 2011